

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HERTHA

TIDSKRIFT FÖR DEN SVENSKA
KVINNORÖRELSEN
UTGIVEN AV FREDRIKA BREMER-FÖRBUNDET
❧ REDAKTÖR: ELLEN KLEMAN ❧

PUB

ALLA DAMER BÖRA SE VÅRT STORSTILADE URVAL AV
KAPPOR, DRÄKTER OCH ULSTRAR

FÖR PROMENAD, SPORT OCH RESOR

KLÄNNINGAR i säsongens mest stilfulla modeller.
Dam-Linnevaror i finaste kvaliteter och mönster.

Paul U. Bergström's ^A/_B

74 DROTNINGGATAN 74

:::

DAMKONFEKTIONEN 1 tr.

Mathilda Staël von Holstein

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Malm Morgsgatan 3, STOCKHOLM
Telefon: 244 88. Norr 244 19

**Familjerätt. Hyresärenden.
Testamenten. Bouppteckningar.**
*Förfrågningar från landsorten
besvaras omgående.*

Advokat

Eva Andén

Jur. Kand.

Led. av Sveriges Advokatsamfund.
Lilla Vattugatan 14, Stockholm
Tel. 75 76, Norr 183 36

*Specialitet: Familje- och arvssaker,
bouppteckningar och testamenten.
Även skriftliga förfrågningar.*

Sigríð Hansén

53 DROTNINGGATAN - VÄSTERLÅNGGATAN 29

SPECIALAFFÄR FÖR

**DRÄKTER · KAPPOR · KLÄNNINGAR
KJOLAR · REGNPLAGG**

*Största urval Utsökta kvalitéer
Billigaste priser*

Teleföner

539-8326-5619

Malmö

Terslow's

**Siden- &
Manufakturaffär**
Största urval nyheter

HERTHA

ÅRGÅNG XII

MARS 1925

HÄFTE 3

Utgången.

Optimisterna här i världen bruka säga att de värsta farhågorna sällan besannas. Ett sådant sällsynt tillfälle inträffade emellertid när riksdagen den sistlidne 28 februari avgjorde de kvinnliga statstjänstemännens lönefråga. Kamrarna hade i första omgången stannat vid olika beslut och vid den gemensamma voteringen segrade utskottet med 163 röster mot 140 över det reservationsvis tillstyrkta regeringsförslaget. Tack vare den öppna voteringen, som vid detta tillfälle hade sin premiär, vet man ganska väl hur rösterna föll. Socialdemokraterna, på två undantag när, slöto mangrant upp kring regeringsförslaget, under det att de andra parterna voro mer eller mindre splittrade, åtminstone gäller detta de liberala och högern. Det var alltså ingen regelrätt röstning efter partilinjer, vilket man ej heller efter de föregående kammardebatterna hade anledning att vänta.

Vid utgången av kvinnornas lönefråga har hr C. G. Ekman ännu en gång framträtt som den starke mannen, då det framför allt är han som tryckt sin menings stämpel på det segrande förslaget. Vari skiljer sig då detta från K. M:s proposition? Olikheten består däri att det förslag som blev riksdagens beslut,

över hela linjen, skär bort för kvinnornas räkning den sista löneklassen eller det sista lönötillägget, om man vill uttrycka det så. Den för män och kvinnor gemensamma löneplanen godkändes alltså, och det är en vinst, men med likalönsprincipen bröts det totalt och detta även för de högre lönegraderna, så att inte ens det minsta lilla område finnes kvar, där likalönen får tillämpas. Nu säger utskottet självt att dess förslag är ett provisorium, i avvaktan på den allmänna lönereglering, som skall ske i samband med dyrtidstilläggens borttagande. Att beslutet jämväl från kvinnornas sida betraktas som interimistiskt och därtill som något att vid den kommande revisionen grundligt undanröja, hör till det utomordentligt självfallna.

Om riksdagsbeslutet är beklagligt, gäller detta i minst samma grad beträffande den av utskottet presterade motiveringen. Det är den gamla låten, uppstämmd redan av majoriteten inom 1921 års lönekommitté, där hr Ekman förde ordförandeklubban. Vi återfinna vid anförandet av exemplet från den fria marknaden talet om kvinnans lägre prestationsförmåga, fastän alla äro ense om att denna ej kan bevisas. Vidare kvinnornas sjukstatistik, vilken som be-

kant av lönekommittén grupperades så finurligt att kvinnornas siffror blevo de högsta möjliga. Ingen hänsyn togs till det från läkarehåll sedermera påpekade förhållandet att siffrorna äro hämtade från den epidemiska influensans år, då den myckna hemsjukvården förvisso ökade kvinnornas sjukdagar. För övrigt har det från olika håll gång efter annan och nu sedan i den kungliga propositionen påpekats det omotiverade i att vid fastställande av kvinnolönerna åberopa denna sjukstatistik. Det är en i detta sammanhang ovidkommande faktor. Så ha vi pensionsåldern, där utskottet frångått regeringsförslaget om lika pensionsålder för män och kvinnor och förordar 64 år som den behagliga tiden för kvinnors avgång. Den sålunda förberedda tidigare pensionsåldern tages sedan till intäkt för olikhet i lön. Förhållandet är emellertid att behörighetsakkunnigas och 1921 års lönekommittés utredningar visa att de tre årens tidigare pensionering fullt kompenseras av statens vinst på kvinnoavgifterna till pupillpensioneringen.

Med utgångspunkt från här refererade motiv förklarar utskottet att då kvinnornas arbete ej får kosta staten mera än männens kvinnolönerna måste sättas lägre, vilket sker genom det sista lönetilläggets bortskärande.

Det skulle alltså vara fruktan för att staten icke för samma kostnad finge samma arbetsresultat, som kommit utskottet att överge likalönsprincipen. Men det är icke möjligt att komma till riktig klarhet på den punkten. I utlåtandet finnes nämligen framfört ett annat huvudargument, som går så att säga på en

annan melodi. Den lägre kvinnolönen motiveras nämligen även där med att det är önskvärt med en lönemarginal för att vid frågans slutliga avgörande i samband med dyrtidstilläggens borttagande ha en möjlighet öppen att till tillämpning i statens lönesystem införa behovsprincipen med högre lön för familjeförsörjare. Men hur går nu detta tillsammans med det föregående talet om samma arbete för samma kostnad. I utskottsutlåtandet liksom sedan i debattinläggen till dess försvar löpa dessa två sins emellan motsatta motiv sida vid sida. Det är en dubbel tankegång alltså med två ledtrådar, som äro föga skickade att ge en harmonisk samverkan. Detta blev också behörigen framhållet vid det kvinnornas opinionsmöte, varom meddelande lämnas på annan plats i föreliggande häfte.

Riksdagsbeslutet är ett provisorium. På vissa punkter torde ändringar icke komma att länge låta vänta på sig. Inplaceringen av de nuvarande kvinnliga tjänsterna är densamma som i regeringsförslaget fastän med den betydande försämring som borttagandet av sista lönetillägget innebär. Utskottet vidgår att vissa omplaceringar bliva oundgängliga, och detta betonades sedan ytterligare under debatten. Ett sådant revisionsarbete torde kunna åvägabringas så småningom i samband med uppgörande av verkens stater.

En betydligt större anspänning av krafterna torde däremot fordras för att få likalönsprincipen erkänd. Att beslutet i lönefrågan blev det nu fattade, har väl knappast främst sin grund i den förebragta motiveringen utan snarare

däri att vissa fördomar alltjämt göra sig gällande i kvinnofrågan. Trots röst-rätten, behörighetslagen, världens mest avancerade äktenskapslagstiftning med mera sådant visar sig den gamla surdegen alltjämt vara om icke förvånande så dock notabelt livskraftig på de håll, som dikterade beslutet. Att det här rörde sig om pengar — politikens innersta hjärta och livsnerv — kan knappast ha varit det avgörande, då den ifrågavarande summan var relativt obetydlig.

Ett nog så starkt motstånd mot likalönsprincipen har ovedersägligen kommit till synes och det gäller för kvinnorna att när tid blir mobilisera sina krafter för att nedslå detta motstånd.

AXIANNE THORSTENSON.

Vår nya andra-kammarledamot.

Det är en kvinna som kommer att fylla platsen i Sveriges riksdag efter de socialdemokratiska skarornas hövding, Hjalmar Branting. I tur efter honom står bland suppleanterna fru Signe Wessman.

Hennes namn är redan väl bekant. Sedan 1905 har hon deltagit i den kvinnliga fackföreningsrörelsen; 1906 blev hon ordförande i Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund och är sedan 1920 redaktör för Morgonbris.

Vi få således åter fem kvinnliga representanter i riksdagen.

Protesten.

De kvinnliga kårsammanslutningarnas centralråd, Fredrika-Bremer-Förbundet, Allmänna valmansförbundets centrala kvinnoråds arbetsutskott, Frisinnade kvinnors riksförbund, Svenska kvinnors medborgarförbund, Sveriges moderata kvinnoförbund och Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund utlyste omedelbart efter riksdagens beslut i de kvinnliga statstjänarnas lönefråga ett protestmöte, som hölls måndagen den 2 mars i Läkaresällskapets stora sal i Stockholm. Lokalen kunde inte på långa vägar när rymma alla dem som önskade deltaga i mötet. Stående inne i den fullsatta salen, i dörröppningar och i trappuppgången trängdes de många som kommo sedan alla sittplatser voro upptagna.

Sedan fröken Ingeborg Walin hälsat de närvarande välkomna och med några ord berört den föreliggande frågan, hölls huvudanförandet av dr Andrea Andreen-Svedberg som, ofta med humoristiskt turnerade riposter, gick herrarnas argumentering i denna sak in på livet.

Mötet enade sig om följande protest.

Kvinnor från skilda verksamhetsområden och tillhörande olika kårsammanslutningar och politiska partier, samlade till offentligt möte i Stockholm den 2 mars 1925, uttala härmed sitt beklagande av riksdagens den 28 februari detta år fattade beslut i de kvinnliga statstjänarnas lönefråga.

Mötet protesterar mot bortskärandet av den högsta lömeklassen inom varje lönegrad för kvinnliga befatt-

ningshavare. Med avseende på den motivering, som ligger till grund för riksdagens beslut framhåller mötet, att det bevismaterial, som utgör stöd för påståendet om kvinnoarbetets ringare effektivitet, är tolkat på ett godtyckligt och missvisande sätt och därför värdelöst.

Mötet erinrar om det ologiska i att å ena sidan såsom skäl för frångående av likalönsprincipen förebringa, att staten för samma kostnad måste erhålla samma arbetsresultat, och att samtidigt å andra sidan vidhålla nödvändigheten av att antaga ett förslag, som lämnar vägen öppen för behovsprincipens införande.

Mötet uttalar ett bestämt krav på en snar revision av det nu antagna avlösningsreglementet, så att likalönsprincipen vinner sin fulla tillämpning även beträffande värdesättningen av de nuvarande kvinnliga befattningshavarnas arbete.

Mötet ansluter sig vidare till den uppfattningen, att samhället bör på annat sätt än genom behovsprincipens införande i lönesystemet tillgodose familjeförsörjarnas berättigade krav.

Vi hävda alltså principen lika lön för män och kvinnor i lika tjänsteställning och förklara att vi även såsom röstberättigade medborgare komma att oavslätligt fullfölja arbetet härför.

Norskorna och stortinget.

Genom stortingsmannen Martin Tranmøls frånfälle har fru Helga Karlsen, som dennes suppleant, tagit plats på Oslo-bänken. Fru Karlsen tillhör arbetarepartiet.

Ny F.-B.-F.-krets.

Varberg heter den nyalänken i Fredrika-Bremer-Förbundskretsarna. Den 25 februari hade från initiativtagande håll inbjudan kommit till ett överläggningsmöte i flickläroverkets aula angående bildandet av förbundskrets i Varberg. Närmare ett hundratal kvinnor hade hörsammat inbjudningen.

Mötet öppnades av fröken Julia Palm som i egenskap av Fredrika-Bremer-Förbundets ombud på platsen hälsade de närvarande välkomna, varefter ordet överlämnades åt fru Maja Lundgren som höll ett föredrag om Fredrika Bremer. Härefter lämnades ordet fritt för överläggning om den ifrågasatta kretsens bildande. Fru Maja Lundgren utsågs att leda förhandlingarna, vilka resulterade i ett enhälligt beslut att bilda Varbergskretsen. Ett 60-tal medlemmar antecknade sig omedelbart och stadgar antogs i anslutning till förbundsstadgarna.

Till ordförande i kretsen valdes fru Maja Lundgren samt till övriga styrelseledamöter fruarna Anna Arnman, Karin Sundh och Berna Larsson samt fröknarna Tora Lundgren, Elvine Tjernström och Julia Palm.

F.-B.-F.-lotteriet.

Lotterna i det s. k. Bygge- och Bo-lotteriet, som Fredrika-Bremer-Förbundet tillsammans med fyra andra föreningar fått koncession på, äro nu sedan några veckor tillgängliga. Samtidigt som vi påminna om de lockande vinsterna av 40,000 kr. i 800 Svenska Statens premieobligationer, 30,000-kronorsnitvinsten — eget hem med eller utan inventarier efter vinnarens val — och presentkortet å 15,000:—, 10,000:—,

5,000:—, 2,500:—, 2,000:— kronor och därunder, vinstvärden ända ned till 5 kr., erinra vi om att den lyckliga slutförsäljningen av lotterna betyder att den ekonomiska förmån som förbundet, såväl som de fyra övriga föreningar som gjorts delaktiga av lotteriet, räknar på, blir en verklighet.

Lotter finnas att köpa i omkring 200 affärer i Stockholm, i Liljewalchs konsthall, Utställningen Strandvägen 5 A, Stugan i Kungsträdgården samt på de flesta större platser i landsorten. Se vidare annonsen.

America of the Fifties.

Under denna rubrik, satt på framstående plats och kompletterad med en not om att denna i U. S. A. nyutgivna Fredrika-Bremerbok finnes i engelsk upplaga (Humphrey Milford, The Oxford University Press, 11 s. net.), har den engelska kvinnoaktidningen *The Woman's Leader* följande omnämnande:

”Denna bok är en fångslände läsning för var och en som intresserar sig för denna i särskild grad romantiska men föga kända period av amerikansk historia. Den ger en bild av tidens framstående personligheter så som en skarp och intagande iakttagare såg dem, vilken förlämnar sin egen personliga livlighet och charm även åt det som var mindre tilldragande. För våra läsare är givetvis författarens starka kvinnoakt och genomgående sympatitagande för varje tecken på en förbättring av kvinnornas ställning det framför allt annat anmärkningsvärda i boken. Hennes kommentarer gå rakt till våra egna hjärtan, hon har en vid syn och därtill en den mest vinnande känsla av humor.”

Kringblick.

Diktatorns löften. Den italienska rösträttsreformen är bragt i hamn — och kvinnorna som hittills utan medborgerliga rättigheter! Den punkt i förslaget som upptog den vid Internationella Rösträttsalliansens kongress i Rom 1923 av Mussolini åt italiensorna officiellt utlovade kommunala rösträtten föll vid lagförslagets behandling i kommittéer och riksdag, och förslaget är nu lag utan något som helst refererande till kvinnlig kommunal rösträtt.

Nu frågas det: har diktatorn utan vidare svikit eller är läget så pass prekärt för fascistregeringen att Mussolini, för att minska dennas risker, släpper de förbindelser han mest opåtalat — till och med sannolikt gillad av ett flertal — kan låta bli att honorera?

Vad rätta svaret än är, italiensorna ha fått sin bittra läxa med avseende på vad ett politiskt löfte gäller

*

Engelsk nationalitetslag. Har det någonsin förr hänt, frågar Chrystal Macmillan i *The Woman's Leader*, att ett förslag om en rättighet för kvinnorna gått igenom i underhuset utan att en enda talare varit emot reformen? Detta hittills oerhörda har skett. Major Harveys motion om att kvinna som gifter sig med en utlänning skall ha rätt att om hon vill behålla sin engelska nationalitet mötte ingen som helst gensaga när den för några veckor sedan framfördes. Endast sät t et att ordna saken kom under debatt. Ett tilläggsförslag hade kommit fram om att särskild deklaration skulle göras om vederbörande önskade som gift behålla sin engelska nationalitet, i motsatt fall skulle hon, såsom förut varit lag, automatiskt övergå till makens nationalitet. Motionären återtog emellertid själv under debatten sitt förslag.

Understatssekreteraren för inrikes ärenden lämnade det viktiga meddelandet att regeringen, som var i full sympati med det antagna förslaget, skulle så omedelbart som möj-

ligt gå i författning med att vinna gillande för detsamma inom "dominions". Så fort dessa voro villiga att bringa sina lagar angående gift kvinnas nationalitet i enlighet med de principer, som nu antagits av engelska underhuset, komme regeringen att sanktionera lagen.

*

Indiska Kvinnors Nationalförbund? Internationella kvinnorådet lägger sannolikt inom kort ett nytt stort land till sitt område. Under Mrs Faridoonjis auspicer, vilken tillbringat ett år i England och där sammanträffat med Lady Aberdeen, har nyligen ett möte hållits i Bombay, där möjligheterna att bilda ett indiskt Kvinnornas nationalförbund diskuterades. Frågan dryftades med största intresse,

och Lady Abedeens uttalade åsikt att I. C. W. ej vore i verklig mening internationellt om Indien med sin stora befolkning ej vore representerat upptogs ivrigt av de närvarande. Emellertid fann man det nödvändigt att lokala nationalförbund i Indiens olika provinser först organiserades, innan anslutning till I. C. W. skedde. Bombay har redan sitt förbund, och det var detta som ordnat mötet, nu uppdrogs åt representanter för andra delar av Indien att organisera liknande sammanslutningar. Miss Cornelia Sorabji, Bengalen, Lady Ali Imam, Behar, Mrs Cousins och Mrs Jinarajadása, Madras, Lady Shafi och Mrs Faridoonji, U. P., åtog sig uppdraget.

Efter all sannolikhet kan således I. C. W. inom kort räkna med anslutning av ett "All-India Council for Women".

Skånska prinsessan.

I.

Bland skånska kvinnor som under adertonde århundradet ur mera än en synpunkt på ett särskilt sätt lät tala om sig märka vi fröken Sophia Elisabeth Ridderschantz, på sin tid kallad "skånska prinsessan". Hon hade i viss mån rätt till denna benämning. Morfadern var nämligen ingen mindre än den bekante danske konungen Christian IV, den framstående politikern och store byggmästaren som byggde kyrkor och slott samt anlade städer både i Skåne och Danmark, vilka allt fortfarande bära namn efter honom. Genom sin mormoder, riksrådinnan Hedvig Ulfeld, var hon syssling med tre konungar — Karl XII av Sverige, Fredrik IV av Danmark och August II av Polen.

På fädernet kunde hon däremot icke brösta sig över några särdeles lysande anor ifråga om börd, men väl över mandom och tapperhet. Hennes fader var nämligen Johan Hollfast, ryttmästare vid Södra skånska kavalleriregementet, sedermera adlad Ridderschantz. Han var son av en ryttmästare i Delsbo vid namn Anders Hollfast och hade själv börjat sin bana som vanlig ryttare. Under skånska kriget 1676—79, då Johan Hollfast tjänat upp sig till ryttmästare, även han, låg han med en mindre styrka förlagd å riksrådet Ulfelds norr om Kristianstad då belägna gamla borg Färlöfsholm, vilken under krigets lopp av danskarna lades i aska. Ryttmästare Hollfast gjorde sig särskilt känd på

grund av det mod och den tapperhet han lade i dagen då det gällde snapphannarnas eftersättande i norra Skåne. Dessa voro som bekant synnerligen svåra i dessa bygder, och det fordrades både förslagenhet och mod att bekriга dessa fribytareskaror. Hollfast synes emellertid ha varit i besittning av båda dessa egenskaper. Under vistelsen i det Ulfeldska hemmet vann han också "stolts jungfruns" beundran och kärlek.

Riksrådet Ulfeld och hans högförnåma maka hade tvänne döttrar, Sophia och Kristina. Av dessa blev den förra gift med löjnanten greve Carl Gustaf Bonde till Skeinge och Oretorp, den senare med den förut omnämnde ryttmästaren Johan Hollfast, sedermera adlad Ridderschantz. Denne, vilken senare fortsatte sin krigiska bana, deltog som överstelöjtnant i Karl XII:s krig med Danmark och Ryssland samt blev under slaget vid Clissow 1703 skjuten. Vid samma tid dog ävenledes hans maka. Den rika och förnåma svågern grevinnan Bonde å Araslöf, som själv var änka, adopterade nu den fader- och moderlösa systerdottern Sophia Elisabeth Ridderschantz, och då grevinnan i slutet av 1720-talet avled, testamenterade hon bemålda gård till systerdottern.

Hon var ung och vacker och synes ha varit icke så litet stolt och excentrisk. Med henne började också lysande dagar på Araslöf, och vid den tidpunkt hon levde torde det icke ha funnits någon av de skånska herregårdarna, där en så lysande inre och yttre ståt fördes som å denna. De gamla möblerna, av vilka många erhållits i arv från det kungliga

slottet i Köpenhamn, prydde i sin mån upp de ståtliga våningarna. Slottet restaurerades in- och utvändigt och allt inrättades så att det kunde motsvara de högsta fordringar på elegans och komfort. Lysande fester blevo allt emellanåt anordnade, och kunde man då från vallarna i Kristianstad se huru Araslöf strålade i ljus, hurusom stora illuminationsfester arrangerades i den stora och vackra parken. Fröken Elisabeth höll sig med eget hovkapell bestående av blåsare och pipare. Från slottstrappan hälsade dessa gästerna vid ankomsten, och vid inträdet i förnummen stodo bugande marskalkar färdiga att föra dem vidare. Allt var inrättat som vid ett kungligt hov, och ägarinnan lät vid mera än ett tillfälle förstå att i hennes ådror flöt kungligt blod. Att hon bland de av grannarna, som under dessa tunga och hårda tider icke mäktade föra samma ståt som hon, hade sina belackare torde falla av sig självt. Få torde ha varit utsatta för så mycket skvaller och förtal som fröken Ridderschantz, men därpå aktade hon föga. Araslöf var emellertid ett centrum för de mera förnåma och framstående bland den nordskånska adeln, och det var straff nog att bli utesluten från de kretsar som där umgingos.

För vackra hästar och ståtliga ekipage hade fröken Ridderschantz stor svaghet, och det stod ännu för en del år sedan en gammal ståtlig kaross å gården, vilken enligt uppgift skulle ha tillhört henne. Denna hade i icke ringa mån likhet med dem som av de kungliga under frihetstiden begagnades. Och då hon for mellan Araslöf och Kristian-

stad hade hon liksom dessa både för-ridare och löpare.

Trots den luxuösa ståt hon utvecklade, vilken över hennes minne sprider ett visst sken av fåfänga, styrde hon emellertid sin gård på ett sätt som lände henne till all heder. Då hon var hemma red hon dagligen ut på ägorna för att se huru hennes folk arbetade, för att styra och ställa. Vid en viss tid varje morgon hade hennes fogde att inställa sig hos henne för att erhålla befallningar, och det lönade sig varken för denne eller de underlydande att ändra på dessa av henne givna order. Hennes skarpsynta öga såg genast detta, vilket förorsakade att den skyldige erhöi en allvarlig uppsträckning.

Mot sina underlydande uppförde hon sig emellertid som en uppmärksam husmoder ägnar och anstår. Gårdens tjänare erhöi, då de skötte sig till hennes belåtenhet, goda villkor, och mera än en godsägare i trakten ansåg det som en ära att få en sådan från hennes gods. I torparstugor och arrendegårdar gjorde hon ofta påhälsningar, och då någon var sjuk å godset lät hon dagligdags höra efter dennes tillstånd, antingen genom att själv infinna sig eller genom att sända någon annan. Och att vid dylika tillfällen gåvor medfördes från hennes rikt försedda kök, behöva vi väl knappast påpeka. Hon hade väl sina fel men ävenledes sina stora förtjänster.

Fröken Sophia Elisabeth uppgives som en mycket vacker och ståtlig kvinna. Hon saknade icke heller tillbedjare. En av de ivrigaste och mest energiska bland dessa var dåvarande kommandanten i Kristianstad, överste Georg

Bogislaus Staël von Holstein. Han var en ståtlig herre och en tapper krigare, vilken med ära och beröm deltagit i Karl XII:s ryska fälttåg. Under detta hade han emellertid blivit ryssarnas fånge, och i egenskap av sådan hade han måst tillbringa åtta år i rysk fångenskap. Född den 6 december 1685 var han son till överstelöjtnanten Johan Mattias Staël von Holstein och dennes maka i andra giftet Helena Juliana van der Pahlen. Som volentär vid Livgardet avgick han år 1700 med svenska armén till Danmark för att sedan fortsätta till Polen och Ryssland. Redan 1703 var han kapten vid greve De la Gardies regemente. Samma år kommenderades han att med ett kompani grenadiärer söka kasta sig in i fästningen vid Narva, vilken order han också sökte förverkliga. Med sin trupp bröt han sig inom vallarna, men led ett svårt nederlag. Hans styrka var nämligen allt för ringa för ett så vågat experiment. Av de i staden förlagda kosackerna blev han tillfångatagen. Och vad värre var, han blev jämte de övriga fångarna plågad på det mest skynfliga sätt. Befälhavaren blev sålunda avklädd sina kläder, varefter han bunden mellan kosackernas hästar fick springa två mil till det ryska högkvarteret. Här blev han av tsaren dömd att förvisas till Sibirien, vilken deportation också strax därefter skedde.

Under denna sin fångenskap blev han bekant med en annan förnäm svensk fånge, generalmajoren Henrick Rudolf Horn. Denne åtföljdes av sin dotter fröken Ingeborg Kristina Horn. Mellan henne och den unge officeren uppstod

snart ett vänskapligt förhållande, som resulterade i ett äktenskap. Bröllopet firades under fångenskapen trots det att ringa utsikter till befrielse ur denna förefunnos. Emellertid lyckades det för hans unga och intagande hustru att utverka denna. Staël von Holstein utväxlades mot en rysk officer. Hans maka kvarstannade emellertid fortfarande hos fadern för att under ålderdomen vårda denne.

Efter det han återvänt till Stockholm, anmälde han sig hos vederbörande högre militära myndigheter och blev genast avsänd som kurir till konungen, som för tillfället befann sig i Turkiet. Under stora faror och många strapatser lyckades han också komma dit samt blev vid hemkomsten major vid Skaraborgs regemente. Efter konungens hemkomst avancerade han till överste. Under fejden mot Norge räddade han faktiskt Göteborg från att falla i danskarnas händer. Under otroliga ansträngningar och stora uppoffringar lyckades han över bergen komma de belägrade trupperna till hjälp, och staden var räddad.

Efter krigets slut utnämndes överste Staël von Holstein till kommandant i Kristianstad. En man i sina bästa år, knappast fyrtio, kan man säga att han haft en god tur. Hans krigarebana hade emellertid präglats av mod och tapperhet. Han var en angenäm sällskapsmänniska och blev tämligen snart uppmärksammas av den nordskånska adeln, och det dröjde icke länge efter hans ankomst till staden vid Helgeå förrän han sammanträffade med den förnäma ägarinnan av Araslöf. Hon, som enligt sägningen förut sagt nej till så många till-

bedjare, blev snart nog intresserad för den ståtliga krigsöversten. Allt som ofkast red denne upp till Araslöf, och inom kort var ett äktenskap dem emellan beslutat. Aldrig torde han ha nämnt ett ord om att han förut varit gift, och om så varit förhållandet, torde han ha uppgivit att den förra hustrun var död. Inom kort blev också lysning för dem avkunnad i Färlöfs kyrka. Förmodligen var det mera än en av dåtida kavaljerer i Kristianstad och omnejd, som med förtrytelse och avund emottogo denna underrättelse. Mera än en av dem hade säkerligen hoppats att en gång få som härskare träda in i Araslöfs salar och få hälsa dess sköna ägarinna som maka. Förmodligen har det också funnits någon bland dessa, som kände till överste Staël von Holsteins föregående och därigenom åstadkommit den senare utvecklingen av saken. En händelse inträffade nämligen, som icke allenast åstadkom en omkastning i de uppgjorda och delvis realiserade planerna utan också för de handlande personernas liv för en längre tid framåt.

PEHR JOHNSON.

Från F.-B.-F.-kretsarna.

Båstadskretsen höll den 6 februari årsmöte i kommunalrummet i Båstad under ordförandeskap av fru Ragnhild Nilsson, års- och revisionsberättelserna föredrogs och ansvarsfrihet beviljades styrelsen.

Kretsen har 1924 räknat 62 medlemmar. Sex sammanträden och två föredrag ha anordnats. Tillgångarna ha under året varit kr. 786:61, utgifterna kronor 482:15. Av kvarstående me-

del, kr. 304:46, beslöts avsätta till "Kristianstads läns stipendiefond" samt till ett blivande bibliotek i Båsta vardera 100 kr.

De i tur avgående styrelsemedlemmarna, fruarna R. Nilsson, S. Forsberg, S. Graff och S. Hammarlund omvaldes. I stället för fröken E. Lundberg, som av sagt sig, invaldes fröken J. Agrell. Till sekreterare efter fröken Lundberg valdes fröken M. Graff, Revisorer och suppleanter återvaldes.

Efter förhandlingarna följde musik och samkväm.

Gävle kretsen sammanträdde den 2 mars å Grand Hotell, varvid fru Ester Lutteman talade över ämnet "Kvinnoideal förr och nu". Vid kvällens möte inskrevo sig 25 nya medlemmar; kretsens medlemsantal uppgår nu till 225.

Halmstad kretsen höll sitt årsmöte den 20 februari å Hotell Svea. Års- och revisionsberättelser föredrogos och godkändes. Kretsens utgifter och inkomster ha under året balanserat på kr. 717:— Medlemsantalet i kretsen var vid årets slut 113.

Vid styrelsevalet omvaldes de avgående styrelseledamöterna, nämligen: grevinnan Stina Mörner, ordförande, fröken Anna Ljungberg, vice ordf., fru Anna Berggren, fr. Gerda Appeltofft, fr. Vivi Ehnbo, fr. Olga Lindström samt i stället för fru Asse Fogelklou, som av sagt sig återval, fru Ruth Hernqvist.

Revisorer blevo fröken Marit Oldq och fru Hedvig Heumann och till mötesvärdar valdes fru Anna Berggren och fru A. Spiik.

Efter årsmötesförhandlingarna förekom föredrag av fru Ester Lutteman över ämnet "Sigtunastiftelsen" och till sist samkväm.

Hälsingborgskretsen sammanträdde å klubblokalen fredagen den 6 februari, varvid teol. och fil. kand. fru Ester Lutteman talade om "Kvinnoideal i forntid och nutid". Efter tesupén sjöng fru Gerda Schillander, ackompanjerad av fru Emmy af Malmborg.

Årsmöte hölls torsdagen den 12 februari. Års- och revisionsberättelserna föredrogos, och ansvarsfrihet beviljades. Styrelseledamöter med

suppleanter omvaldes. Styrlsen består av: fröken Signe Wennberg, ordf., fröken Signe Rosentwist, v. ordf., fru Astrid Gierow, sekr., fru Aina Åkeson, kassaförvaltare, fröken Leonie Deshayes, v. kassaförvaltare, fröken Teresa Kjellberg och fru Helga Sjunnesson. Suppleanter: fru Selma Högstedt-Olsson, husmor, och fru Sigrid Sjövall, byråföreståndarinnan.

Till revisorer valdes fröken Lotten Bremberg och fröken Elin Witt i stället för fröken Carola Henckel, som undanbett sig återval. Revisorsuppleanter blevo fru Vera Bärnheim och fröken Olga Francke.

Till kretsens representanter vid förbundets årsmöte valdes fröken Signe Wennberg, fru Astrid Gierow, fröknarna Leonie Deshayes, Carola Henckel, Teresa Kjellberg, fruarna Aina Åkeson, Helga Sjunnesson, Anna Westin-Olsson och Selma Högstedt-Olsson.

Fröken Ruth Falk refererade därefter Ruth Nathorsts bok: "Kinas kvinna i forntid och nutid". Tesupé och samkväm.

Karlskronakretsen sammanträdde den 10 feb. till årsmöte å flickläroverket, års- och revisionsberättelser föredrogos och decharge beviljades styrelsen. Medlemsantalet har under det gångna året ökat från 95 till 150.

På förslag av ordföranden beslöts styrelsens utökande från 5 till 7 medlemmar, varpå man skred till val. I stället för grevinnan Wachtmeister, som avlidit, och fru Pihl, som anmält sitt utträde ur styrelsen, invaldes förutvarande suppleanterna fruarna Swedin och Weinberg. Fru Eva af Geijerstam kvarstår som ordförande; fröken Hanna Andersson (v. ordf.) och fru Alma Falk (sekr.) omvaldes, fruarna Sigrid Hagströmer och Aina Krook nyvaldes.

Suppleanter äro fröken Nanny Carlsson, omvald, samt fruarna Mercedes Hollberg och Mary Granström, nyvalda.

Till revisorer omvaldes fröken Signe Nelson och nyvaldes efter fru Sylvan, som avflyttat, förutvarande revisorssuppleanten fru Maria Lagerholm. Till revisorssuppleant omvaldes fru Ester Lundmark och nyvaldes fröken Ebba Hellström.

Sedan ordföranden gjort en del meddelanden, bl. a. att stipendieför Blekinge län även i år

tilldelats samma vid Stockholms högskola studerande unga blekingska och att detsamma genom karlskronakretsens frivilliga enkrona utfökats betydligt, överlämnades ordet åt fängelseassistenten, fil. kand. fru Elsa Smedberg från Växjö, som höll ett föredrag om kvinnlig fängvård.

Karlstadkretsen sammanträdde den 5 februari å Grand Hotell.

Den minnesfest till firandet av förbundets 40-årsjubileum, som kretsen hade planerat till den 3 december förra året, hade på förekommen anledning måst inställas. Man hade i stället beslutat att ägna det nya årets första sammanträde åt en tillbakablick till flydda tider. Fru Gerda Hellberg berättade och refererade ur Sigrid Leijonhufvuds biografi över fastern, Sophie Adlersparre, f. Leijonhufvud, förbundets stiftarinna; därefter visades och kommenterades en rad skioptikonbilder ur förbundets historia förr och nu.

Kretsen Kristianstad med omnejd hade sitt årsmöte å Frimurarehotellet den 25 jan. under ordförandeskap av fru Elisabeth Sjövall. Års- och revisionsberättelserna föredrogos och godkändes och ansvarsfrihet beviljades. Fyra styrelsesammanträden och tre kretsmöten hade under året hållits. Medlemsantalet var 114. Inkomsterna slutade på kr. 530: 95 med ett överskott av 163 kronor.

Vid förrättat styrelseval invaldes fru Elisabeth Sjövall, fru Elsa Nordlund, fru Eva Johnsson, fröken Clara Munck af Rosenschöld, fru Rut Dörning, fru Agnes Ingvar-Nilsson, fröken Ellen Widerberg, fru Lotten Borg, friherrinnan Olga Marcks von Würtemberg och fröken Anna Jönsson, samtliga omvalda, samt fru Emma Nilsson, nyvald i stället för fru Greta Sæve-Andersson, som av sagt sig återval. Till suppleanter valdes fru Margit Engberg, fröken Ilma Ehrnberg, fru Anna Fischer (omvalda) samt fru Elsa Stål.

Till revisorer valdes fru Sofia Franzén och, i stället för rektor Birger Sjövall, som av sagt sig återval, fröken Agnes Ripa; till suppleanter fru Anna Nilsson (omval) och fröken Elna Gertzell (nyvald).

Ledamöter av stipendiefonden blevo som förut fru Elisabeth Sjövall, fru Signe Nilsson, fröken Clara Munck af Rosenschöld och fröken Ellen Widerberg.

Härpå följde föredrag av pastor A. Anderberg: "Från alpernas högfjäll och dalar" och därefter samkväm, varvid pastor Anderberg bidrog till underhållningen genom att sjunga några sånger, ackompanjerad av fröken Clara Munck af Rosenschöld.

Styrelsen konstituerade sig sålunda: ordf. fru Elisabeth Sjövall, v. ordf. fröken Clara Munck af Rosenschöld, sekr. fru Elsa Nordlund, v. sekr fröken Ilma Ehrnberg, kassaförvaltare fru Eva Johnsson, mötesvärdinnor fru Emma Nilsson och fru Rut Dörning.

Kumlakretsen hade den 10 februari årsmöte i Säbylunds samlingssal under fröken Vienna Mestertons ordförandeskap. Greve Lewenhaupt höll därvid ett föredrag över ämnet: "Kumla prästgård genom tiderna", med intresse åhört av ett 50-tal personer. Därefter vidtogo förhandlingarna. Till styrelse valdes fröken Vienna Mesterton, ordf., fru Ester Eriksson, v. ordf., fröken Sigrid Lyman, sekr., fr. Elsa Welin, v. sekr., fru Selma Fredriksson, kassör, samt fruarna Ida Andersson och Anna Björkman, Kumla. Till suppleanter valdes fr. Ellen Lindqvist och fru Apelkvist, Kumla. Revisorer blevo fruarna Maria Lundholm och Zandra Helander med suppleanter i fruarna Valborg Andersson, Hallsberg, och Wilma Lagerberg, Brånsta.

Efter förhandlingarnas slut inbjödos de närvarande att intaga kaffe på Säbylunds herrgård. Därvid framförde fru Björkman deltagarnas tack till greve Lewenhaupt för det hållna föredraget samt för det gästvänliga mottagandet.

Landskronakretsens årsmöte hölls den 4 febr. å flickläroverkets lokal under ordförandeskap av fröken Brita Trägårdh. Styrelse- och revisionsberättelser föredrogos och ansvarsfrihet beviljades. Till styrelse omvaldes fröken Brita Trägårdh, fruarna Klara Torpson, Ellen Törnqvist, Elisabeth Munck af Rosenschöld, Ester Ryde, Ida Waldén, fröken

Ingmar Wessman med suppleanterna fruarna Signe Bergwall och Ingeborg Hanström samt fröken Elisabeth Sandstedt; till revisorer omvaldes fröknarna Emma Hansson och Alma Anderson med fröken Elisabeth Nilsson som suppleant. Styrelsens förslag av den 20 okt. 1924 om en extra beskattning pr medlem av 30 öre under närmast följande 5-årsperiod för att ett därigenom samlat kapital jämte ränta måtte gå som en kretsens gåva till länets stipendiefond antogs. — Som firandet av förbundets 40-årsminne på grund av mellankommande hinder omöjliggjorts i december, gjordes nu en anknytning till detsamma, och upplästes av sekreteraren Lotten Dahlgrens föredrag om F.-B.-F:s ledande personligheter i gångna tider. Därpå följde sång till ackompanjemang av piano, samkväm och tesupé.

Linköpingskretsen höll den 17 februari ordinarie årsmöte å Stora hotellet i Linköping under grevinnan Louise Stenbocks ordförandeskap. Styrelse- och revisionsberättelserna föredrogs och godkändes, varefter styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Av styrelseberättelsen framgick bl. a. att förbundets upplysningsbyrå i Linköping rörande kvinnliga yrken öppnats under året och kostnadsfritt stått till allmänhetens förfogande. Fru Marie Louise Lundberg lämnade upplysningar rörande Fredrika-Bremer-Förbundets sjuksköterskebyrås i Linköping vksamhet under året. Till styrelse omvaldes grevinnan Stenbock, ordf., doktorinnan Theorell, vice ordf., fil. mag. fröken Berggren, sekr., fröken Wallqvist och fru Gezelius samt nyvaldes fru Turesson, fru Marie Louise Lundberg och fröken Eva Ödlund efter de avgångna ledamöterna fröknarna Wallbeck och Petterson samt tandläkaren fröken Arne, som avlidit. Fru Theorell valdes till styrelsens ombud i stipendieinstitutionens förtroendenumnd. Till revisorer omvaldes fröknarna Wiklund och Klockhoff med fruarna Svahn och Samson till suppleanter.

Efter årsmötet förekom samkväm med sång och musik av fru Theorell och elever från småskoleseminarier samt deklamation av fröken Gallin. Därefter intogs tesupé.

Kretsen Lund med omnejd firade sitt årsmöte den 4 februari. Sedan års- och revisionsberättelserna upplästes och godkänts förrättades de i stadgarna föreskrivna valen. De i tur avgående styrelsemedlemmarna omvaldes och insattes efter fru Björnbom-Romson, som lämnat Lund, fru Tyra Rosén.

På grund av cirkulär från kretsnämnden uppdrog kretsen åt fru Anna Lewenhagen, medlem av länets stipendienämnd, att vara kretsens representant i nämnden, och såsom sådan lämna kretsen upplysningar angående nämndens arbete.

Efter förhandlingarna höll fru Ester Lutteman föredrag om "Sigtunastiftelsen — dess uppkomst och syfte." Under därpå följande samkväm utfördes sång och musik av fröknarna Lundell och R. Persson.

Styrelsen har konstituerat sig med fru Anna Herrlin som ordförande, till vice ordf. och sekreterare fru Carola Eklundh, kassaförvaltare fröken Elna Persson samt mötesvärdinnor, fruarna Carin Mortensen och Torborg Petré.

Kretsen Malmö med omnejd hade den 13 febr. årsmöte i Brikollsalen, Stadt Hamburg. Sedan års- och revisionsberättelserna uppläst och ansvarsfrihet beviljats styrelsen, gick man till val av sex styrelsemedlemmar. De fem, som stodo i tur att avgå, återvaldes samtliga. Dessa voro fru M. Björkwall, fru Lina Gren-Nilsson, fröken Maria Kärrberg, fröken Anna Nilsson och fru Olivia Selmer. Till efterträdare av fröken Marie-Louise Lundström, som avlidit under året, utsågs dr. Eva Smedberg. Som revisorer återvaldes fröken Millie Munck af Rosenschöld och fröken Emma Svensson och som revisorssuppleant fröken Hanna Lindstrand och fru Anna Green. Till representanter vid förbundets årsmöte 1925 utsågos fru E. Quensel och fru Oliva Selmer, och som suppleanter fru A. Hultgren och fru M. Björkwall. Vidare fattades beslut om att av årsavgiften avsätta 10 öre för varje medlem samt att denna summa vart femte år skulle tilläggas Malmöhus läns stipendiefond.

Medlemsantalet har under det gångna året ökat med 124 nya medlemmar, och vid årsskiftet utgjordes dessa av 444 personer. Under året

har hållits fyra kretsmöten och anordnats en utfärd.

Sedan redogörelse lämnats för de ur konsult och fru Sederholms stipendiefond år 1924 utdelade stipendierna, höll fru Maria Anholm föredrag om "En Rödakorssystems färd till de spetälska i Sibirien".

Efter föredraget intogs tesupé, varefter fröken Martha Stuhre spelade några nummer av Chopin, Sibelius och Grieg.

Mariestadskretsens årsmöte hölls den 20 febr. å flickläroverket. Vid förrättat styrelseval utsågs ånyo fru Marianne Ekman till ordförande och fru A. Florén till v. ordförande. Efter fru Broek, som annålt sitt utträde ur styrelsen, valdes fru M. Jansson. Till kassaförvaltare valdes fru E. Bergman och till sekr. efter fröken Gerda Lindblom, som avsågt sig uppdraget, fröken Gudrun Langenheim.

Meddelande lämnades om att Fredrika-Bremer-Förbundets årsmöte kommer att hållas i Mariestad den 9 och 10 juni. Fru A. Florén utsågs till kretsens ombud vid mötet.

Mjölbykretsen hade den 10 febr. årsmöte på Mjölby pensionat. Medlemsantalet var vid årsskiftet 39. I styrelsen omvaldes fröken Inez Flinta, ordförande, fröken Cnattingius, vice ordförande, fru Gerholm, sekreterare, fru Björne, vice sekreterare och fröken Ingeborg Barr, kassaförvaltare.

Norrköpingskretsen hade den 5 mars ett talrikt besökt årsmöte. Års- och revisionsberättelserna föredrogos och ansvarsfrihet beviljades.

Styrelsen med suppleanter omvaldes. Den består av fru Fanny Björkman, ordf., fröken Greta Leijon, v. ordf., fru Anna Elg, sekr., fröken Emilie Andersson, kassaförvaltare, fröken Aurore Klingspor, mötesvärdinna, samt fruarna Ebba Beckman och Hilma Öhman, fröknarna Ruth Dahl, Gerda Malmström, Betty Olsson och Dagmar Wessberg. Suppleanter: fröknarna Gertrud Helin och Ester Lindström. Till revisorer valdes fröknarna Octavia Lundell och Gerda Lundman och till deras suppleanter fröknarna Anna Nystedt och Hanna Åström.

Till medlem av stipendieinstitutionens förtroendenämnd valdes fru Ebba Beckman.

Kretsens medlemsantal har under året ökat till 116.

Efter mötesförhandlingarnas slut följde samkväm varvid fru Lizzie Grönwald höll föredrag om: "En kulturbild från 1890-talet", fru Karin Edlund utförde sång och gemensam supé intogs.

Nyköpingskretsen sammanträdde den 2 mars, varvid advokat Mathilda Staël von Holstein talade över ämnet "Staten och kvinnornas lönefråga". En musikavdelning med fru Abla Falck vid pianot och fru M. Lindner som ledsagare på fiol avslutade kvällen.

Skelletteåkretsen hade årsmöte torsdagen den 19 februari.

Den gamla styrelsen återvaldes och kompletterades med fruarna Svenonius, Ahmfeldt och Heijer.

För åstadkommande av kvinnliga aftonkurser beslöts ordnande av samarbete med Vita Bandet och en kommitté tillsattes för detta ändamål.

I samband med årsmötet avslutades den tredje skolkökskursen med en av eleverna tillagd tesupé. Kursens ledarinna, fröken Johansson, avtackades för sitt arbete.

Stockholmskretsen sammanträdde till årsmöte den 25 februari. Ordföranden, fröken Ellen Kleman omvaldes samt övriga ordinarie styrelseledamöter: fröken Elsa Ekström, fru Alma Faustman, fröknarna Eva Fröberg, Ingrid Hammarberg, Ida von Plomgren, dr Hanna Rydh och fru Ruth Schürer von Waldheim, men med undantag av fru Ester Hedlund, som undangett sig återval. I hennes ställe invaldes förutvarande suppleanten i styrelsen fru Gert-rud Rodhe. Som suppleanter i styrelsen återvaldes fröknarna Beth Hennings, Margit Hofving, Rigmor Schnittger, Inger Sundelius och nyvaldes i stället för fru Rodhe och fru Anna Lisa Hallberg, vilken flyttat från staden, fröken Kjerstin Fjetterström och fru Asta Hägg-

Efter förhandlingarnas slut höll lektor Emilia Fogelklou föredrag om "Mänskligt och sakligt i undervisningen".

Strängnäs kretsen hade den 27 febr. årsmöte å Elementarläroverket för flickor. Styrelse- och revisionsberättelse föredrogos och ansvarsfrihet beviljades styrelsen.

Till styrelse omvaldes: fröken Ninni Huldt, ordf., dr Anna Jansson, v. ordf., fru Inga Rosenquist, sekr., fru Ellen Ekedahl, kassaförvaltare, samt fru Anna Palmquist. Till suppleanter omvaldes fru Elin Törnberg och nyvaldes fru Gerda Lövehielm efter fröken Mathilde Fleetwood, som undangett sig återval. Till revisorer omvaldes fröknarna Elsa Haglund och Åsa Widebeck med fru Gulli Söderlund som suppleant, till mötesvärdinnor fröknarna Karin Jönsson och Rosa Zetterberg och till ledamöter i kvinnoföreningarnas samarbetskommitté fruarna Elin Törnberg och Inga Rosenquist samt fröken Ninni Huldt. Till representant i nämnden för F.-B.-F:s stipendieutdelning utsågs fru Gerda Lövehielm.

Medlemsantalet var vid 1924 års slut 138, därav 15 förbundsmedlemmar.

Umå kretsen hade den 14 febr. en aftonunderhållning för inom länet verksamma sjuksköterskor. Ett stort antal av dessa hade hörsammat kallelsen, så att festkommitterade, fru Gerda Hellström, fröken Hörnell och sköterskebyråns föreståndarinna, syster Gunborg, vid 8-tiden hade samlat ett 50-tal personer kring sig.

Dr Odin höll föredrag om vitaminerna och deras betydelse i vår näring, varpå följde recitation och deklamation samt en musikavdelning.

Växjö kretsen hade den 19 februari årsmöte i Stadshussalongen under ordförandeskap av fru Klara Ernst. Års- och revisionsberättelse upplästes och godkändes och ansvarsfrihet beviljades styrelsen. Inkomster och ut-

gifter ha under året balanserat å kr. 1,961:27. I stället för två avgående styrelsemedlemmar invaldes i styrelsen förutvarande suppleanterna fru Lilly Sundberg och fröken Elisabeth Johansson. Fru Karin Lagerberg omvaldes. Till suppleanter nyvaldes fruarna Hanna Lange och Elsa Smedberg. Att representera kretsen vid förbundets årsmöte utsågs sekreteraren, fru Blenda Sylvan, med fru Elsa Nordenskjöld som suppleant. Från förbundets styrelse hade ingått framställning, huruvida kretsen ville utse en representant att ingå i stipendieinstitutionens förtroendenämnd i Kronobergs län, och valdes härtill fröken Eva Rundgren.

Efter förhandlingarnas slut hölls av fru E. Lutteman föredrag om "Kvinnoideal för och nu". Efter föredraget sjöng fröken Ellen Sundberg några sånger, ackompanjerad av fröken Åstrand.

Ystad kretsen sammanträdde till årsmöte den 21 febr. å Continentals festsal. Förhandlingarna leddes av fru Maja Strandberg. Till ordf. efter friherrinnan Anna Staël von Holstein, som avflyttat från Ystad, valdes vice ordf., fru Maja Strandberg. Till vice ordf., utsågs fru Ingeborg Borg. Till medlemmar av styrelsen i övrigt valdes fru Clary Schultz, fröken Olga Johnsson, fruarna Anna Nilsson, Herta Persson, Ingeborg Olsson och Fanny Welinder samt fröken Elin Strandberg med fru Ebba Adlererentz samt fröknarna Anna Gedda, och Ingeborg Helgesson som suppleanter. Revisorer blevo fröknarna Emilia Davidsson och Berta Grönwall med fru Tora von Normann och fröken Ida Malmborg som ersättare.

Till ombud vid Skånekretsarnas årsmöte valdes fruarna Maja Strandberg och Clary Schultz samt fröken Elin Strandberg.

Sedan mötesförhandlingarna avslutats utförde fröken Ida Witthoff Beethovens Mänksensouat och fröken Elsa Mårtensson sjöng, varjämte fru Agda Schultz från Sövesta bidrog med uppläsning. Till slut samlades man till gemensamt teapå som åtföljdes av sankväm.

HERTHA

Tidskrift för den svenska kvinnorörelsen, utgiven av **Fredrika-Bremer-Förbundet**.
Redaktör: *Ellen Kleman*.

Förbundsmedlemmar erhålla tidskriften till ett pris av kr. 5: 50, varvid prenumeration sker direkt genom **Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, 48 Klarabergsgatan, Stockholm**. *Icke-förbundsmedlemmar* prenumerera å närmaste postanstalt eller i bokhandel. Pris för postupplaga: $\frac{1}{4}$ år kr. 6: 50; $\frac{1}{2}$ år kr. 3: 50; $\frac{3}{4}$ år kr. 1: 90. Lösnummer 65 öre. Redaktion och expedition: 48 Klarabergsgatan II, Stockholm. Redaktions-tid: tisdagar och fredagar kl. 1—3. Allm. T. Norr 48 50, Riks 27 62. Expeditionen: kl. 11—4 varje söckendag. Allm. T. Norr 48 50, Riks 27 62.

JOHANNA BRUNSSONS VÄVSKOLA

Kurser för utbildning av

Vävlärarinnor, Arbetsförestånderskor, Yrkesväverskor, Hemvävning

Tel. 133 63. Skola o. försäljning: KUNGSGATAN 70, Stockholm Tel. N 4 37

Köp Eder utstyrsel

av Duktyg, Handdukar, Damunderkläder, Lakan- och Örngottsväv av linne och bomull.

Vid hel utstyrsel lämnas rabatt.

Levon Jönsson

STOCKHOLM
Riddarhustorget,
Humlogårdsg. 13.

A. OLSSON BLOMSTERHANDEL KLARABERGSGATAN 23

Allm. Tel. Norr 5 64

Riks Tel. 89 87

*FÖRSTKLASSIGA VAROR!
SMAKFULLT ARBETE!
BILLIGA PRISER!*

REKOMMENDERAS

Fru Emilie Elmenhoff

Klinik för hårets och hudens vård

M A L M Ö

Regementsgatan 16 — Telef. 46 46

Manicur- & Damfrisersalongen

(Fläkta Örn's Parfymeri)

M A L M Ö

Hamngatan 4 — Telef. 75 46

“La Fleuriste”

M A L M Ö

Gustav Adolvs torg 8 B - Tel. 47 41

Blommor, Kransar

Specialitet:

Brudbuketter — Bordsdekorationer

A.-B. John V. Löfgren & Co

Kungl. Hovleverantör

Riks 4 29 Fredsgatan 3 Stockholm A. t. N. 5048

Sverges äldsta, största och bäst renommerade *specialaffär* i Siden- och Ylleklänningstyger

Prover till landsorten sändas *gratis* och *franco*

INNEHÅLL. ✓

Utgången. Av *Axianne Thorstenson.*

Protesten.

Kringblick.

Skånska prinsessan. I. Av *Pehr Johnsson.*

Från F.-B.-F.-kretsarna.

Vi hava en speciaskvalitet

i blekt lakanslärft; en verkligt utsökt vara, som gör skäl för beteckningen Extra Prima.

Priserna för denna kvalitetsvara äro:

å bredd	95 cm.	1.60	pr mtr		
" "	120 "	2.—	" "		
" "	135 "	2.25	" "		
" "	150 "	2.50	" "		
" "	165 "	2.75	" "		

Styck om e:a 36 mtr.

Å dessa priser lämna vi mot kupongen här nedan 10 proc. rabatt vid köp av helt styck och 5 proc. rabatt vid köp av mindre kvantum. Detta för att utrona verkan av annonsering i denna tidskrift.

OTTO ELMGRENS A.-B.

STOCKHOLM: LILLA NYGATAN 29

RABATTKUPONG.

Ex I:a Bl. L.
Tidskriften Hertha, mars 1925.

*Beaktade Ni vår annons
i förra numret?*